

Recomandarea Consiliului privind guvernarea deschisă

Traducere neoficială

**Instrumente
juridice ale OCDE**

Această lucrare este publicată sub responsabilitatea Secretarului General al OCDE. Opiniile exprimate și argumentele utilizate în cadrul acesteia nu reflectă în mod necesar punctele de vedere oficiale ale țărilor membre ale OCDE.

Prezentul document, precum și toate datele și hărțile incluse în acesta nu aduc atingere asupra statutului sau suveranității oricărui teritoriu, delimitării frontierelor și limitelor internaționale și denumirii oricărui teritoriu, oraș sau zonă.

Prezentul document este furnizat gratuit. Acesta poate fi reprodus și distribuit gratuit fără a fi nevoie de alte autorizații, atât timp cât nu este modificat în niciun fel. Acesta nu poate fi vândut.

Această traducere a fost pregătită numai în scop informativ, iar OCDE nu poate garanta acuratețea acesteia. Singurele versiuni oficiale sunt textele în limbile engleză și franceză disponibile pe site-ul OCDE <https://legalinstruments.oecd.org>.

CONSILIUL,

AVÂND ÎN VEDERE prevederile Art. 5 al Convenției privind Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică din 14 decembrie 1960;

AVÂND ÎN VEDERE Recomandarea Consiliului privind accesul îmbunătățit și utilizarea mai eficientă a informațiilor din sectorul public [C(2008)36], Recomandarea Consiliului privind principiile de guvernare publică a parteneriatelor public-private [C(2012)86], Recomandarea Consiliului privind politicile de reglementare și guvernare [C(2012)37], Recomandarea Consiliului privind strategiile de guvernare digitală [C(2014)88], Recomandarea Consiliului privind guvernarea bugetară [C(2015)1], Recomandarea Consiliului privind egalitatea de gen în viața publică [C(2015)164], [C(2015)2], Recomandarea Consiliului privind achizițiile publice [C(2016)174/FINAL], și Recomandarea Consiliului privind Integritate Publică [C(2017)5];

RECUNOSCÂND că guvernarea deschisă are o importanță critică pentru consolidarea încrederii cetățenilor, fiind un contributor-cheie la obținerea rezultatelor diverselor politici publice în domenii diverse, cum ar fi: integritatea sectorului public și lupta împotriva corupției, modernizarea sectorului public, libertățile civice, guvernarea digitală, achizițiile publice, inovarea în sectorul public, gestionarea finanțelor publice și gestionarea resurselor umane, precum și toate obiectivele socio-economice majore din cadrul Agendei globale 2030 pentru dezvoltare durabilă;

RECUNOSCÂND că participarea părților interesate sporește gradul de responsabilizare a guvernului, extinde gradul de capacitate a cetățenilor și influența acestora asupra deciziilor, consolidează capacitatea cetățeniei active, îmbunătățește baza de dovezi pentru procesul de elaborare a politicilor publice, reduce costurile de punere în aplicare și valorifică resursele unor rețele mai ample pentru inovație în activitatea de elaborare de politici publice și în prestarea de servicii;**RECUNOSCÂND** necesitatea de a stabili un cadru clar, eficient, bazat pe dovezi, recunoscut la nivel internațional și comparabil pentru guvernarea deschisă, precum și indicatorii de proces, de realizare, de rezultat și de impact, ținând seama de diferitele cadre instituționale și juridice ale membrilor și nemembrilor care au aderat la Recomandare (denumite în continuare „Statele aderente”);**AVÂND ÎN VEDERE** faptul că strategiile și inițiativele de guvernare deschisă reprezintă o responsabilitate comună a tuturor ramurilor și nivelurilor de guvernare, în conformitate cu cadrele juridice și instituționale existente, și că, prin urmare, prezenta Recomandare este relevantă pentru toate acestea;**La propunerea Comitetului pentru guvernare publică,**

I. CONVINE ca, în scopul prezentei Recomandări, să se utilizeze următoarele definiții:

- **Guvernarea deschisă:** o cultură a guvernării care promovează principiile transparenței, integrității, responsabilității și participării părților interesate în sprijinul democrației și al creșterii incluzive;
- **Statul deschis:** atunci când executivul, legislativul, justiția, instituțiile publice independente și toate nivelurile de guvernare - recunoscându-și rolurile, prerogativele și independența generală în conformitate cu cadrele juridice și instituționale proprii existente - colaborează, exploatează sinergiile și fac schimb de bune practici și de lecții învățate, atât între ele, cât și cu alte părți interesate, pentru a promova transparența, integritatea, responsabilitatea și participarea părților interesate, în sprijinul democrației și al creșterii favorabile incluziunii;
- **Strategia de guvernare deschisă:** document care definește agenda de guvernare deschisă a administrației centrale și/sau a oricărui nivel local/regional al acesteia, precum și aceea a unei singure instituții publice sau a unui singur domeniu tematic, care include inițiative-cheie de guvernare deschisă, împreună cu obiective și indicatori pe termen scurt, mediu și lung;
- **Inițiativele de guvernare deschisă:** măsuri luate de guvern sau de o singură instituție publică pentru a atinge obiective specifice în domeniul guvernării deschise, de la elaborarea de legi până la punerea în aplicare a unor activități specifice, cum ar fi consultările online;
- **Ciclul de elaborare a politicilor:** include 1) identificarea priorităților de politici publice; 2) elaborarea documentului de politici publice; 3) implementarea politicii respective; și 4) monitorizarea procesului de implementare și 5) evaluarea impactului politicii respective;
- **Părți interesate:** orice parte interesată și/sau afectată, inclusiv: persoane fizice, indiferent de vârstă, gen, orientare sexuală, convingeri religioase și politice; și orice instituții și organizații, guvernamentale sau neguvernamentale, aparținând societății civile, mediului universitar, presei sau sectorului privat;
- **Participarea părților interesate:** toate modalitățile prin care părțile interesate pot fi implicate în ciclul de elaborare a politicilor și în elaborarea și furnizarea de servicii, inclusiv:
 - **Informare:** un nivel inițial de participare, caracterizat de o relație unidirecțională, prin care guvernul produce și transmite informații părților interesate. Informarea se referă atât la furnizarea de informații la cerere, cât și prin măsuri „proactive” luate de către guvern pentru a disemina informații.
 - **Consultări:** un nivel de participare mai avansat, care implică o relație bidirecțională, prin intermediul căreia părțile interesate oferă *feedback* guvernului și viceversa. Are

la bază definiția anterioară a aspectului pentru care sunt solicitate opinii și necesită furnizarea de informații relevante, în plus față de rezultatele procesului.

– **Implicare:** când părțile interesate au oportunitatea și resursele necesare (de ex. informații, date și instrumente digitale) pentru a putea colabora în toate fazele procesului de elaborare a politicilor publice, precum și procesul de elaborare și implementare a serviciilor.

- **Alfabetizarea în domeniul guvernării deschise:** combinație între conștientizare, cunoaștere și competențe care le sunt necesare oficialităților și părților interesate pentru a se putea implica cu succes în strategiile și inițiativele dedicate guvernării deschise;
- **Niveluri de guvernământ:** se referă la nivelurile de guvernare centrală și locală.

II. RECOMANDĂ ca statele aderente să elaboreze, să adopte și să pună în aplicare strategii și inițiative dedicate guvernării deschise, de natură să promoveze principiile transparenței, integrității, responsabilizării și participării părților interesate la elaborarea și implementarea politicilor și serviciilor publice, într-o modalitate deschisă și incluzivă. În acest scop, statele aderente vor proceda la:

1. Luarea de măsuri, în toate ramurile de guvernământ și la toate nivelurile, pentru a elabora și implementa strategii și inițiative dedicate guvernării deschise, în colaborare cu părțile interesate, precum și pentru a asigura angajamentul politicienilor, membrilor parlamentului, managerilor publici și funcționarilor publici de rang superior, în vederea asigurării implementării cu succes și pentru prevenirea sau depășirea obstacolelor care provoacă rezistența la schimbare;

2. Elaborarea și punerea în aplicare a cadrului juridic și de reglementare necesar guvernării deschise, inclusiv prin furnizarea documentelor justificative, cum ar fi îndrumări și ghiduri, implementând inclusiv mecanismele de monitorizare adecvate să asigure un grad de conformare corespunzător;

3. Asigurarea operaționalizării și integrării cu succes a strategiilor și inițiativelor pentru guvernare deschisă, prin:

(i) Mandatarea funcționarilor publici pentru a concepe și a pune în aplicare strategii și inițiative de guvernare deschisă de succes, beneficiind de resurse umane, financiare și tehnice adecvate și promovând în același timp o cultură organizațională favorabilă;

(ii) Promovarea educației pentru o guvernare deschisă în cadrul administrației publice, la toate nivelurile de guvernare și în rândul părților interesate.

4. Coordonarea, prin intermediul mecanismelor instituționale necesare, a strategiilor și inițiativelor de guvernare deschisă - pe orizontală și pe verticală - la toate nivelurile de guvernare, pentru a se asigura că acestea sunt aliniate și contribuie la îndeplinirea tuturor obiectivelor socio-economice relevante;

5. Dezvoltarea și implementarea unor mecanisme de monitorizare, evaluare și învățare pentru strategiile și inițiativele de guvernare deschisă prin:

(i) Identificarea actorilor instituționali care să fie însărcinați cu colectarea și diseminarea de informații și date actualizate accesibile, disponibile în format deschis;

(ii) Elaborarea unor indicatori comparabili pentru a măsura procesele, rezultatele intermediare și finale, precum și impactul, în colaborare cu părțile interesate; și prin

(iii) Promovarea unei culturi a monitorizării, evaluării și învățării în rândul funcționarilor publici prin creșterea capacității acestora de a desfășura în mod regulat exerciții în aceste scopuri, în colaborare cu părțile interesate relevante.

6. Comunicarea în mod activ cu privire la strategiile și inițiativele de guvernare deschisă, precum și cu privire la realizările, rezultatele și impactul acestora, pentru a se asigura că acestea sunt bine cunoscute în interiorul și în exteriorul guvernului, pentru a favoriza adoptarea lor, precum și pentru a stimula implicarea părților interesate;

7. Punerea la dispoziție în mod proactiv de date și informații clare, complete, oportune, accesibile și relevante din sectorul public, care să fie gratuite, disponibile într-un format deschis și ne-secretizat, ușor de găsit, de înțeles, de utilizat și de reutilizat, diseminate pe mai multe canale, și care să poată deveni priorități pentru părțile interesate în urma consultării;

8. Asigurarea pentru toate părțile interesate a unor șanse egale și echitabile privind informarea, consultarea și implicarea acestora în mod activ în toate fazele ciclului de elaborare a politicilor și de concepere și de furnizare a serviciilor. Este necesar ca toate aceste obiective să fie îndeplinite în timp util și cu costuri minime, evitându-se, în același timp, dublarea eforturilor, pentru a reduce la minimum dezinteresul pentru procesul de consultare. În plus, ar trebui depuse eforturi specifice pentru a interacționa cu grupurile cele

mai relevante, vulnerabile, sub-reprezentate sau marginalizate din societate, evitându-se, în același timp, influențarea nejustificată și „capturarea” politicilor (*policy capture*);

9. Promovarea unor modalități inovatoare de implicare eficientă a părților interesate pentru a genera împreună idei, pentru a elabora în comun soluții și pentru a valorifica oportunitățile oferite de instrumentele digitale puse la dispoziție de guvern, inclusiv prin utilizarea datelor guvernamentale deschise și pentru a sprijini realizarea obiectivelor, strategiilor și inițiativelor de guvernare deschisă;

10. Explorarea posibilității de a trece de la conceptul de guvernare deschisă la cel de stat deschis, recunoscând, în același timp, rolurile, prerogativele și independența generală a tuturor părților implicate, în conformitate cu cadrele juridice și instituționale aferente.

III. INVITĂ Secretarul General să transmită prezenta Recomandare tuturor părților relevante.

IV. INVITĂ Statele aderente să transmită prezenta Recomandare structurilor de la toate nivelurile de guvernare.

V. INVITĂ Statele neaderente să aibă în vedere, în mod adecvat, prezenta recomandare și să adere la aceasta.**VI. DISPUNE** Luarea următoarelor măsuri de către Comitetul pentru Guvernanță Publică:

a. stabilirea indicatorilor de proces și de impact cu ajutorul cărora să se măsoare gradul de implementare a prezentei Recomandări;

b. monitorizarea punerii în aplicare a prezentei Recomandări, inclusiv prin utilizarea indicatorilor elaborați, a analizelor privind guvernarea deschisă și a studiilor comparative, prezentând un raport în acest sens Consiliului în termen de cel mult trei ani de la adoptarea acesteia și, ulterior, cu regularitate.